

[Hagen Hagensen.]

svar på, men her er vort svar givet allerede nu: vi ønsker ikke at medvirke til dette lovforslags gennemførelse.

Gert Petersen (SF):

Man kunne jo næsten fristes til at sige, at det er et overbudsforslag, regeringen her er kommet med. Men det er jo kun noget, man siger, når det er partierne til venstre i salen, der kommer med forslag, om hvis gennemførelsesmulighed der kan herske tvivl. Det skal jeg afstå fra.

Jeg synes, det er et godt forslag. Vi har selv fremsat tilsvarende forslag tidligere. Det har været fremsat en række gange tidligere, også af regeringen, af socialdemokratiet; og jeg synes, det er meget, meget trist, at det stadig væk er et forslag, som åbenbart skal møde en massiv modstand fra en stor del af denne sal.

Nu synes jeg, man skal holde op med at trække grundloven frem. Der findes procedureregler i grundloven for, hvordan ekspropriationsforslag kan behandles. Men man skal ikke begynde at antyde, som det skete fra venstres side, at dette forslag er på kanten af grundloven, at selve det, at man foreslår nogle ekspropriationsregler, skulle være på kanten af grundloven. Jeg er helt overbevist om, at hvis et forslag ligger på den anden side af grundloven, hvis det er grundlovsstridigt, så passerer det ikke gennem de rette myndigheder, så kommer det ikke for i denne sal, så jeg synes, man skal holde helt op med den diskussion. Forslaget her er i fuld overensstemmelse med grundloven. Om folketinget ønsker det gennemført, om vælgerne ønsker det gennemført, er et andet spørgsmål, som naturligvis også er afgørende, men man skal ikke begynde at sætte spørgsmålstejn ved forslaget ud fra grundlovsbetragtninger. Det ville ikke være kommet for i denne sal, hvis det stred mod grundloven.

Så synes jeg, at det er utroligt, at man fra Danmarks liberale partis side og fra fremskridtsfolkenes side, og hvem ved jeg, og de konservative osv. kan acceptere, at samfundet kan ekspropriere til motorvejsformål, til kirkegårde, og hvad ved jeg, men når det drejer sig om boligformål, ja, så er det straks en helt anderledes farlig sag at

ekspropriere. Det er en ejendommelig prioritering, disse liberale anlægger.

Man kan ikke med rette påstå, at et forslag som dette, der kan sikre en bedre planlægning for udviklingen af hele miljøet, sikre en bedre prisudvikling af jordpriserne osv., strider mod menneskenes ret til at bruge jorden og bruge fast ejendom til at bo i. Og man kan for så vidt heller ikke påstå, at det strider imod den private ejendomsret, hvis den private ejendomsret opfattes på denne måde, som jeg netop gav udtryk for, som en ret til at bruge jorden, til at bruge ejendom til at bo i. Tværtimod er det en forudsætning for, at de flest mulige kan komme til at leve under betryggende forhold, at udviklingen kan planlægges, og at jordprisudviklingen bliver holdt dæmpet.

Her tror jeg netop, at den adgang, der her åbnes til ekspropriation til byudvikling, virkelig rummer muligheder. Det er jo netop ikke sådan, at ekspropriationen gør tingene dyrere. Den bevirker heller ikke, som en ordfører her var inde på, at man sådan slipper nemt omkring ved det, slipper meget billigere, og derfor kunne han se, der var noget meget odiøst ved det, men ekspropriationen betyder, at det offentlige kan overtage jord så betids med hensyn til byudviklingen, at jorden endnu ikke er kommet op i den tårnhøje pris, som den kan være kommet i på et senere tidspunkt. Men man betaler alligevel fuld erstatning for jorden til den pris, som den har på det tidspunkt, ekspropriationen foretages.

Jeg mener, at spørgsmålet netop er, om vi skal fortsætte den jungleagtige udvikling med hensyn til byvækst og andre former for vækst, som vort samfund har kendt til, især igennem de sidste 10-15-20 år, eller om vi skal ind på en mere planlagt udvikling af miljøet, af vilkårene, til gavn for menneskene. Det sidste forudsætter bl. a., at et så beskeden forslag som dette bliver gjort til lov.

Ritta Ahm (KrF):

Det må naturligvis være muligt for en kommunalbestyrelse at kunne planlægge, men det må også være en forudsætning, at der tages så mange menneskelige hensyn som muligt. Den socialdemokratiske ordfører har klart slået fast, hvad en undersø-